

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn.: KO-01859/2014-ERU

V Praze dne 21. března 2014

Č. j.: 01859-3/2014-ERU

PŘÍKAZ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, v příkazním řízení podle ust. § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, vedeném pod sp. zn. 01859/2014-ERU, s účastníkem řízení, kterým je fyzická osoba podnikající [REDAKCE], ve věci podezření ze spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona, rozhodl

takto:

I. Účastník řízení, fyzická osoba podnikající [REDAKCE], se tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, prováděl dne 7. listopadu 2012 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Hať, ulice Lipová u č. p. 197, zemní práce související s výstavbou „Hať – ČOV a splašková kanalizace“ s využitím strojního mechanismu (bagr CAT428D), přičemž došlo k poškození středotlaké plynovodní přípojky IPE DN 25, a tím k porušení zákazu poškození plynárenského zařízení činností v ochranném pásmu, **dopustil spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona.**

II. Podle ust. § 91a odst. 4 energetického zákona se účastníkovi řízení, fyzické osobě podnikající [REDAKCE], za spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši 10 000 Kč** (slovy: deset tisíc korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, Na Příkopě 28, 110 03 Praha 1, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 02814.

III. Podle ust. § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, ve spojení s ust. § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, se účastníku

řízení, fyzické osobě podnikající [REDAKCE], ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 15 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, Na Příkopě 28, 110 03 Praha 1, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 02814.

Odůvodnění:

I. Úvod

Dne 22. března 2013 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) podle ust. § 12 odst. 2 písm. a) zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů, kontrolu ve věci poškození středotlaké plynovodní přípojky IPE DN 25 dne 7. listopadu 2012 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Hať, ulice Lipová u č. p. 197. Kontrola byla provedena na základě pověření správního orgánu pod č. j. [REDAKCE] ze dne 9. ledna 2013 vydaného podle ust. § 9 téhož zákona. V průběhu kontroly shromáždil kontrolní orgán podklady pro zjištění stavu věci v souladu s ust. § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), na základě kterých vyhotovil dne 12. června 2013 Protokol č. [REDAKCE], č. j. [REDAKCE]. Po prostudování podkladů obsažených v kontrolním spisu sp. zn. [REDAKCE] dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustila fyzická osoba podnikající [REDAKCE], (dále jen „účastník řízení“), přičemž i ostatní skutečnosti jsou dostatečně zjištěny, a přistoupil v souladu s ust. § 150 správního řádu k vydání příkazu.

II. Popis skutkového stavu

Při kontrole bylo zjištěno, že účastník řízení jako zhotovitel části díla „Hať – ČOV a splašková kanalizace“ prováděl dne 7. listopadu 2012 na základě Smlouvy o dílo ze dne 16. dubna 2012 uzavřené mezi objednatelem, společností VOKD, a. s., se sídlem Nákladní 1/3179, Ostrava – Moravská Ostrava, a zhotovitelem, společností ZEMASTAV s. r. o., se sídlem Frýdecká 708/462, 719 00 Ostrava – Kunčice, IČ: 27772314, výkopové práce, při kterých došlo k poškození středotlaké plynovodní přípojky IPE DN 25. V důsledku poškození došlo k úniku zemního plynu do ovzduší v celkovém množství 115 m³ po dobu 5 minut. V důsledku poškození zařízení plynárenské distribuční soustavy došlo k přerušení dodávky plynu jednomu konečnému zákazníkovi.

Vzniklé poškození plynárenského zařízení bylo účastníkem řízení bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci distribuční soustavy, který o události ze dne 7. listopadu 2012 pořídil Protokol o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení pod číslem hlášení v SAP [REDAKCE] a Protokol o úniku plynu č. [REDAKCE].

Stavebně technická činnost oprávněného zhotovitele stavby byla na základě Stavebního povolení vydaného Městským úřadem Hlučín, odborem životního prostředí a komunálních služeb, č. j. [REDAKCE] ze dne 21. února 2011 realizována zaměstnanci účastníka řízení. Dne 28. května 2012 byl sepsán Protokol o předání a převzetí staveniště. Vlastní existence plynárenského zařízení byla zhotoviteli stavby prokazatelně známa z Pracovního a technologického postupu, podle něhož byli zaměstnanci účastníka řízení seznámeni s osobními ochrannými pracovními pomůckami, dopravním řádem stavby, ochrannými pásmy a havarijním plánem a který měl účastník řízení k dispozici. Dne 4. ledna 2012 byl sepsán Protokol o vytyčení plynárenského zařízení spolu s písemným vymezením podmínek pro provádění zemních prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení. Vytyčení bylo provedeno dle orientačního zaměření hledačem na křižovatce ulic Lipová a K Hubertu po ulici Na svahu dne 26. září 2012. Vedení trasy bylo v terénu vyznačeno barvou.

Zároveň bylo zjištěno, že dne 7. listopadu 2012 došlo v důsledku zemních prací (hloubení rýhy pro vodovodní přípojku) k poškození středotlaké plynovodní přípojky IPE DN 25 bagrem typu CAT320. O poškození plynárenského zařízení byl učiněn zápis do stavebního deníku. Vzniklé poškození středotlakého plynovodní přípojky bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu.

Ke vzniku poškození se účastník řízení vyjádřil v Záznamu o místním šetření č. j. [REDAKCE] dne 22. dubna 2013. Účastník řízení uvedl, že poškození plynárenského zařízení způsobil jeho, v současné době již bývalý, zaměstnanec. Dále uvedl, že škoda bude uhrazena pojišťovnou.

Tyto zjištěné skutečnosti vychází z podkladů obsažených v kontrolním spisu Úřadu sp. zn. [REDAKCE] a jsou uvedeny také v Protokolu č. [REDAKCE] ze dne 12. června 2013, se kterým byl účastník řízení prokazatelně seznámen dne 23. ledna 2014 při převzetí stejnopisu uvedeného protokolu a tuto skutečnost současně potvrdil svým podpisem. Účastník řízení nevznesl proti Protokolu č. [REDAKCE] žádné námítky.

III. Právní hodnocení

Správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8 až 10 nebo § 68 odst. 3 nebo některou z povinností stanovených v ust. § 46 odst. 12 nebo 13 energetického zákona.

V rámci správního řízení se správní orgán zabýval správním deliktem ve smyslu výše uvedeného ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona v návaznosti na porušení zákazu poškození plynárenského zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona. Toto ustanovení tak

představuje kategorický zákaz určitého jednání v ochranném pásmu, a to tak, aby nedošlo k poškození plynárenského zařízení.

V uvedeném případě je znakem skutkové podstaty správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona s použitím odkazu na ust. § 68 odst. 3 větu druhou energetického zákona poškození plynárenského zařízení a trestat tak lze pouze pachatele, který se dopustil jednání (provádění činnosti v ochranném pásmu či mimo ně) vedoucího k poškození zařízení, mezi nímž a způsobeným následkem je příčinná souvislost, tj. pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil. V daném případě není pochyb o tom, že to byl právě účastník řízení, který prováděl 7. listopadu 2012 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Hat', ulice Lipová u č. p. 197, v souvislosti s realizací stavby „Hat' – ČOV a splašková kanalizace“ zemní práce, při kterých došlo k poškození plynárenského zařízení. Důsledkem poškození plynárenského zařízení byl podle provozovatele distribuční soustavy únik zemního plynu o objemu 115 m³, přičemž dodávka zemního plynu byla přerušena 1 koncovému odběrateli.

Správní orgán se dále zabýval posuzováním otázky, zda účastník řízení věděl, že činnost prováděl v ochranném pásmu plynárenského zařízení, a jakým způsobem účastník řízení zemní práce v ochranném pásmu prováděl. Účastník řízení prováděl zemní práce v ochranném pásmu plynárenského zařízení pomocí strojního mechanismu (bagr CAT428D)

Z ust. § 68 odst. 2 energetického zákona vyplývá definice ochranného pásma, přičemž tímto se rozumí souvislý prostor v bezprostřední blízkosti plynárenského zařízení, který činí u nízkotlakých a středotlakých plynovodů a plynovodních přípojek, jimiž se rozvádí plyn v zastavěném území obce 1 m na obě strany od půdorysu, u ostatních plynovodů a plynovodních přípojek 4 m na obě strany půdorysu a u technologických objektů 4 m od půdorysu.

Z Protokolu o vytyčení plynárenského zařízení č. [REDAKCE] ze dne 26. září 2012 vyplývá, že vytyčení plynárenského zařízení bylo provedeno dne 26. září 2012. Vedení trasy bylo v terénu vyznačeno barvou. S Pracovním a technologickým postupem, který stanovil OOPP, dopravní řád stavby, ochranná pásma a havarijní plán byli zaměstnanci účastníka řízení seznámeni. K vytyčenému plynovodu byl předán mapový podklad s vyznačením vytyčeného plynovodu a Podmínky pro práci v ochranných a bezpečnostních pásmech plynárenských zařízení. Protokol o vytyčení s mapovým podkladem byl předán zástupci účastníka řízení panu [REDAKCE].

Správní orgán na základě výše uvedeného zjistil a prokázal, že účastník řízení v rozporu s ust. § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona prováděl dne 7. listopadu 2012 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Hat', ulice Lipová u č. p. 197, v souvislosti se stavbou „Hat' – ČOV a splašková kanalizace“ zemní práce, přičemž došlo k zachycení plynárenského zařízení a poškození plynovodní přípojky IPE DN 25, a tím k porušení zákazu poškození plynárenského zařízení činností v ochranném pásmu či mimo ně. Účastník řízení si přitom z protokolu o vytyčení plynárenského zařízení a přiložené výkresové dokumentace

musel být vědom, že se při zemních pracích nachází v ochranném pásmu plynárenského zařízení.

Správní orgán tak má na základě výše uvedeného za prokázané, že byly naplněny formální znaky deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona. V této souvislosti se správní orgán nicméně musel zabývat také otázkou naplnění materiální stránky uvedeného deliktu.

Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. května 2007 sp. zn.: 8 As 17/2007-135 vyplývá, že pro trestnost jednání musí být naplněna i materiální stránka deliktu. Upravují-li zásady soudního trestání situaci, v níž formálně trestný skutek nelze považovat za trestný čin, je-li jeho společenská nebezpečnost nižší než nepatrná, musí obdobná pravidla platit i pro správní delikty. Podstatou správních deliktů je postih za jednání v rozporu s právem. K jeho trestnosti však nepostačuje, že jednání po formální stránce vykazuje znaky skutkové podstaty deliktu, pokud zároveň není jednáním společensky nebezpečným (škodlivým). Jinými slovy, aby mohlo být určité protiprávní jednání kvalifikováno jako správní delikt, musí být kromě formálních znaků deliktního jednání naplněna i materiální stránka deliktu a jednání musí vykazovat určitou míru společenské nebezpečnosti ve vztahu k porušené povinnosti, stanovené zákonem na ochranu odpovídajících hodnot. Vždy je proto třeba zkoumat, jaký zájem společnosti je porušeným ustanovením chráněn, zda byl posuzovaným jednáním porušen, popř. v jaké intenzitě se tak stalo.

V daném případě účastník řízení svým jednáním poškodil plynárenské zařízení, způsobil únik zemního plynu v množství 115 m³ a přerušil dodávku zemního plynu do jednoho odběrného místa. V jednání účastníka lze tudíž shledat společenskou nebezpečnost takového jednání, spočívající v ohrožení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy, který je zákonem vyjádřen prostřednictvím zákazu provádění činností v ochranném pásmu plynárenského zařízení či mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona.

Správní orgán se dále zabýval otázkou, zda jsou naplněny podmínky uvedené v ustanovení § 91d odst. 1 energetického zákona, tedy zda účastník řízení za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. Například pokud by práce byly prováděny ručně s maximální opatrností a v souladu s podmínkami stanovenými podle ust. § 68 odst. 4 písm. b) energetického zákona. Z podkladů shromážděných v řízení nicméně existence takových okolností nevyplývá a účastník řízení existenci takových okolností ani netvrdil.

Lze uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona a správní orgán přistoupil k uložení pokuty.

IV. Uložení pokuty

Za správní delikt podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona lze uložit podle ust. § 91a odst. 4 téhož zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč. Jedná se samozřejmě o maximální možnou výši pokuty, jejíž uložení připadá v úvahu v případě zvláště vysoké závažnosti správního deliktu včetně jeho následků, době trvání a okolností, za kterých byl spáchán. V tomto případě je třeba uvažovat o uložení pokuty ve výši odpovídající okolnostem tohoto správní deliktu.

Při stanovení výše pokuty je správní orgán povinen postupovat podle ust. § 91d odst. 2 energetického zákona a přihlídnout k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, době trvání a okolnostem, za nichž byl správní delikt spáchán. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě účastníka řízení.

Při hodnocení způsobu spáchání správního deliktu, jeho následků, doby trvání a okolností, za kterých byl správní delikt spáchán, je třeba vyjít především ze zjištěného stavu věci. V řízení bylo zjištěno, že vlastní existence plynárenského zařízení byla účastníku řízení stavby prokazatelně známa z Pracovního a technologického postupu, kterým byli zaměstnanci účastníka řízení seznámeni s OOPP, dopravním řádem stavby, ochrannými pásmy a havarijním plánem a který měl účastník řízení k dispozici. Dne 4. ledna 2012 byl sepsán Protokol o vytyčení plynárenského zařízení, spolu s písemným vymezením podmínek pro provádění zemních prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení. Vytyčení bylo provedeno dne 26. září 2012 a v terénu bylo vyznačeno barvou. Práce byly následně prováděny v ochranném pásmu plynárenského zařízení strojním mechanismem. Postup, kdy účastník řízení v ochranném pásmu plynárenského zařízení prováděl zemní práce s použitím strojního mechanismu, lze vyhodnotit tak, že způsob spáchání správního deliktu, a rovněž okolnosti, za kterých byl spáchán, je třeba považovat za okolnosti, které závažnost správního deliktu zvyšují.

Správní orgán při stanovení výše pokuty přihlédl také k následkům spáchaného správního deliktu, které jsou vázány na energetickou důležitost předmětného zařízení, a to k úniku plynu do ovzduší a přerušení dodávky plynu jednomu konečnému odběrateli, což správní orgán nehodnotí ani jako přitěžující ani jako polehčující okolnost. Účastníku řízení je vytýkáno, že poškodil středotlakou plynovodní přípojkou IPE DN 25, přičemž došlo k úniku zemního plynu do ovzduší v celkové hodnotě 115 m³. Tyto údaje vypovídají o nízké energetické důležitosti plynárenského zařízení, které účastník řízení narušil, a správní orgán k této skutečnosti při stanovení výše pokuty přihlédl jako k výrazně polehčující okolnosti.

V neposlední řadě se Úřad zabýval taktéž zjištěnou délkou trvání protiprávního stavu. V důsledku poškození výše uvedeného plynárenského zařízení došlo v konečném důsledku k úniku zemního plynu do ovzduší v celkové délce trvání po dobu 5 minut. Tuto skutečnost však nemohl účastník řízení více ovlivnit, neboť vzniklé poškození předmětného zařízení bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. Ke skutečnosti, že došlo k bezprostřednímu nahlášení poškození

předmětného zařízení, bylo přihlédnuto při stanovení výše pokuty také jako k polehčující okolnosti.

Za polehčující okolnost považuje správní orgán rovněž skutečnost, že účastník řízení před zahájením prací seznámil zaměstnance s OOPP, dopravním řádem stavby, ochrannými pásmy a havarijním plánem.

Při stanovení výše pokuty je nutno též zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při nedodržování stanovených povinností. V tomto případě je třeba zohlednit, že účastník řízení není evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení ustanovení energetického zákona ve věcné působnosti Úřadu. Lze tak říct, že účastník řízení porušil tento právní předpis poprvé, což je zohledněno při stanovení výše pokuty jako výrazně polehčující okolnost.

Co se týče osoby pachatele správního deliktu, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 9/2008-133), z níž vyplývá, že správní orgán ukládající pokutu za správní delikt je povinen přihlédnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní, a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí. Vzhledem k tomu, že správní orgán stanovil pokutu ve výši 10 000 Kč, tj. při samé dolní hranici zákonného rozpětí pokuty, nelze v případě správního trestání právnické osoby či fyzické osoby podnikající uvažovat o tom, že by taková výše pokuty mohla mít na účastníka řízení likvidační dopad.

Dle judikatury českých soudů musí konkrétní forma postihu a jeho výše působit natolik silně, aby od podobného jednání odradila i ostatní nositele obdobných povinností, jaké svědčí účastníku řízení, zároveň musí být postih dostatečně znatelný v materiální sféře pachatele, aby v něm byla dostatečně obsažena i jeho represivní funkce, aniž by však byl pro něj likvidačním. To znamená, že uložená pokuta musí být v takové výši, aby byla způsobilá plnit své základní funkce, tedy funkci represivní a preventivní. Toho je schopná jen v případě, že je natolik významná pro daného rušitele (účastníka řízení), že se mu porušení právních povinností v ostatních případech nevyplatí. Pokuta musí tedy mít pro účastníka řízení odstrašující účinek, aby se obával možné sankce a nedocházelo k opětovnému porušení právních povinností z jeho strany. Pokuta ve výši 10 000 Kč tyto požadavky splňuje.

Po zvážení všech okolností ve smyslu ust. § 91d odst. 2 energetického zákona byla výše sankce stanovena na částku 10 000 Kč tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí, tj. při samé dolní hranici možné zákonné sazby dle energetického zákona. Správní orgán proto považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu, upraveného energetickým zákonem, a zároveň ji považuje za odstrašující a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci.

Souběžně je výrokem III. ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ustanovení § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výtěžku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení:

Proti tomuto příkazu lze podle ust. § 150 odst. 3 správního řádu podat odpor ve lhůtě 8 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Včasným podáním odporu se příkaz ruší a řízení pokračuje. Příkaz, proti němuž nebude podán odpor v uvedené zákonné lhůtě, se stává pravomocným v souladu s tímž ustanovením.

Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení příkazu, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy byl nedoručený a uložený příkaz připraven k vyzvednutí.

- Otisk úředního razítka -

Mgr. Vlasta Chroustová, v. r.
oprávněná úřední osoba
sekce kontroly